

Hybride velden bieden zeker wat extra's

Behoeftte aan goede natuurgrasoplossingen groter dan ooit

Met de komst van kunstgras voor voetbal is ook de kwaliteit van natuurgrasvelden omhoog gegaan. Maar nu de markt voor kunstgras voor voetbal bijna verzadigd is, breken er nieuwe tijden aan. Dit biedt opnieuw kansen voor met name leveranciers van hybride velden.

Auteur: Guy Oldenkotte

De meningen over kunstgras voor voetbal zijn nog altijd verdeeld, maar één ding is zeker: kunstgras voor voetbal garandeert een vlak en altijd bespeelbaar veld en heeft een hogere bespelingstolerantie dan natuurgras. Met name dat laatste was voor veel clubs de aanleiding om op de aanleg van een kunstgrasveld aan te dringen. Met aftrek van een paar uur onderhoud per maand is zo'n veld bijna de klok rond te bespelen. Die conclusie deed de natuurgrassector lange tijd het hoofd in de schoot leggen. Aan de gestelde norm voor kunstgras van 1500 uur bespeelbaarheid heeft natuurgras nooit kunnen tippen. De teller bleef veelal bij 400 uur steken. Wel wisten de natuurgrasproducenten de kwaliteit van hun grassen en grasvelden te verbeteren, door zich gepassioneerd te storten op het veredelen van zaden en het doorontwikkelen van grassen, voedingsstoffen en onderhoudsmethodes. Het is nog een kwestie van maanden voordat geconcludeerd kan worden dat bij alle clubs in Nederland aan de behoefte aan kunstgras voor voetbal is voldaan. De kunstgrasbranche maakt zich daarom handenwrijvend op voor de vervangingsmarkt. Het lijkt erop dat het voor de natuurgrassector business as usual is, maar voor leveranciers van hybride systemen is het een nieuw gat in de markt. Daar weet men bij GreenFields, Nederlands grootste leverancier van kunstgras-sportvelden, handig op in te spelen. 'De behoefte aan goede velden op basis van natuurgras is

nu groter dan ooit', zegt Hugo de Vries, directeur van GreenFields. 'Clubs en spelers zijn nu gewend aan het spelen op een ondergrond die altijd vlak en groen is, ook aan het einde van het seizoen wanneer natuurgrasvelden doorgaans zijn kaalgespeeld. Waar volledige natuurgrasvelden nog beperkingen kennen, kunnen hybride velden dat wel garanderen.' Daarom is De Vries positief gestemd over de toekomst van zijn Xtragrass. 'Het kreeg lange tijd niet de waardering die het verdiende, omdat de focus vooral op volledige kunstgrasvelden lag. Maar er zijn vele clubs, met name in Engeland, die al jaren naar volle tevredenheid spelen op een Xtragrass-veld. Daarom kunnen we uit ervaring meepraten over de meerwaarde van een hybride veld en de wijze waarop dat succesvol kan worden opgebouwd.'

Niet van echt te onderscheiden

De Vries is niet bevreesd dat zijn Xtragrass door zal gaan voor een kunstgrasveld. 'Uiteindelijk zal de veldbezetting voornamelijk uit natuurgras bestaan. Het kunstgras is een miniem, maar essentieel onderdeel van het veld. En door voor het kunstgrasdeel dezelfde techniek te hanteren die we gebruiken bij het produceren van een volledig kunstgrasveld, slagen we erin om een natuurlijke look te bereiken.' De Vries refereert daarbij aan de weeftechniek van GreenFields. 'Met die techniek kunnen we exact bepalen waar je welke soort vezel wilt hebben. Je kunt daarom

variëren in vezelkleur, -dikte en zelfs -hoogte. Wanneer het natuurgras volledig is gegroeid, zul je daarom nauwelijks meer verschil zien. Maar als het nodig is, kunnen we de lijnen volledig uitvoeren in kunstgras. Daarmee kunnen clubs tijd en geld besparen, omdat ze dan niet meer elk week-end lijnen hoeven te trekken.'

De gemeente Rotterdam onderzoekt inmiddels wat er mogelijk is met de hybride velden van tegenwoordig. 'Wij hebben een drietal hybride velden liggen van verschillende leveranciers', zegt Jur van der Veen namens de gemeente. 'Er is één vereniging die zowel moet trainen als spelen op hetzelfde veld. Voor hen is het een ideale oplossing vanwege de hoge bespelingstolerantie. Aan het einde van het seizoen zijn de velden nog altijd voor zo'n 50 tot 60% groen. En als ze onderhouden moeten worden, dan kunnen we dat op dezelfde wijze doen als bij onze natuurgrasvelden.' Van der Veen merkt op dat de standvastigheid van het natuurgras op deze velden beter is. 'Het gras wikkelt zich om het garen waarop het kunstgras is aangebracht, heen.' Van der Veen schat dat het eerste Xtragrass-veld in Rotterdam zo'n zes jaar geleden is gelegd. 'Mijn observatie destijds was dat het verteren van de backing meer tijd nodig had dan was verwacht. Het gras had moeite met wortelen, omdat de wortels niet door de backing heen kwamen.' Daarnaast heeft Van der Veen veel kennis opgedaan over het onderhoud. Hoewel dat nagenoeg

Meegaan met de tijd

De aanloopproblemen in Rotterdam bleven niet beperkt tot de Xtragrass-velden. 'Ook de Grassmaster-velden die in onze gemeente lagen, waren niet de totale oplossing. Daar moest extra zand op worden aangebracht, maar daardoor werden de velden keihard.' Door te experimenteren, wist Van der Veen uiteindelijk de juiste oplossing te vinden. 'Op Sportpark Varkenoord hebben we toen een speciaal sportveldensubstraat van Legro aangebracht, dat bestond uit een combinatie van lava en gemalen kokos. Door vervolgens te vertidrainen met conische pennen, werd de waterdoorlatendheid verbeterd en kwamen we tot een beter resultaat.' Van der Veen meent dat leveranciers van hybride velden kunnen voorkomen dat er moet worden geëxperimenteerd. 'Ze gaven géén onderhoudsadvies, maar dwongen ons om dingen door schade en schande te leren, door het zelf te ondervinden en zelf uit te vlooien.'

overeenkomt met dat van een natuurgrasveld, nam Van der Veen een aantal zaken waar. 'Er ontstond aanvankelijk een organische sliblaag die niet door de backing heen kwam, waardoor er bij regen wat extra water op het veld bleef staan.' Door vaker te verticuteren, is dit nu opgelost.

Jur van der Veen

Peter de Bruijn

Het systeem

Xtragrass is een systeem waarbij een doek met kunstgrasvezels wordt uitgerold op een veld. Vergeleken met een volledig kunstgrasveld staan bij Xtragrass de vezels verder uit elkaar. Het doek (de backing) is gemaakt van een combinatie van PP-garen en een materiaal dat binnen twee maanden verteert. Graszaad dat wordt uitgestrooid tussen de kunstgrasvezels kan daarom uiteindelijk wortelen in de natuurlijke ondergrond, terwijl de kunstgrasvezels in de PP-garens van de backing verankerd blijven zitten.

Bespelingstolerantie voetbalvelden

- Kunstgras - 1.500 uur
- Hybride - 800 uur
- Natuurgras - 400-600 uur

Hugo de Vries

Onderhoud van hybride velden is nagenoeg hetzelfde als van natuurgrasvelden.

Engels raaigras met dubbele chromosomen, dat sneller kiemt, groeiachtiger is en beter tegen stress kan.' Volgens De Bruijn kan een combinatie van goed graszaad en kunstgras ertoe leiden dat hybride velden tot zelfs 1000 uur per jaar kunnen worden bespeeld. Over het aantal uren wil Jur van der Veen van de gemeente Rotterdam zich niet uitlaten. Wel is hij het ermee eens dat goed graszaad noodzakelijk is. 'Als je kiest voor goedkoop graszaad, is ook een hybride veld aan het einde van het seizoen kaal en zie je alleen nog de kunstgrasvezels staan.' Op dat moment is

de vlakheid van het veld echter nog altijd gegarandeerd. Door de combinatie van kunstgras en natuurgras goed op elkaar af te stemmen, denkt Peter de Bruijn dat velden ook aan het einde van het seizoen groen kunnen zijn. 'Ik zie dat de dichtheid toeneemt bij tweederde kunstgras en eenderde natuurgras. Tijdens het seizoen zakt dat een beetje af, maar je houdt altijd een groene bezetting, die na een renovatie weer in de originele staat kan worden teruggebracht.'

Het lijkt erop dat de natuurgras- en kunstgrassector elkaar gevonden hebben bij de ontwikkeling van hybride velden.

Lessen geleerd

De Bruijn merkt op dat het belangrijk is om de opbouw van de toplaag in orde te hebben, wil men een goed hybride veld krijgen. Die les heeft GreenFields ook getrokken, zegt Hugo de Vries. 'Tegenwoordig doen we, nog meer dan voorheen, vooraf onderzoek naar de kwaliteit van de ondergrond. Vroeger werd de toplaag bijna automatisch opnieuw op het veld aangebracht. Tegenwoordig kijken we meer naar de samenstelling van de grond, de waterdoorlatendheid en voedingswaardes, om maar een paar dingen te noemen.' Door kurk of kokosgruis in de onderlaag aan te brengen, denkt De Vries ook een oplossing te hebben gevonden die moet voorkomen dat Xtragrass-velden verhardten, zoals wordt geclaimd voor andere hybride velden.

Bovendien werkt GreenFields nu nadrukkelijker samen met zowel de natuurgrasindustrie bij de vaststelling van de samenstelling van de grasmat als met de meststoffen industrie waardoor de mat langer meegaat. 'En door velden vaker te bezoeken houden we een beter beeld van de ontwikkelingen van het veld,' merkt De Vries op. Een speciaal onderhoudsportaal helpt de veldbeheerder daarbij om een overzicht te houden van de gedane werkzaamheden en de effecten daarvan.

GreenFields is inmiddels een gevestigde naam als leverancier van sportvelden in het betaalde voetbal. Het merendeel van de kunstgrasvelden in de hoogste klasse is geleverd door GreenFields. Lange tijd zag het er naar uit dat de fabrikant bij clubs zoals Ajax en Feijenoord geen voet aan de grond zou krijgen. Maar De Vries denkt daar anders over. 'Met Xtragrass hebben we een oplossing die een natuurgrasveld kan versterken.' Het zou daarom niet verwonderlijk moeten zijn als het aantal GreenFields-velden blijft toenemen, ondanks een afname van het aantal kunstgrasinstallaties.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-4904